

УДК 342.925:334.788(477)

Ю. В. Семаніва

ВНУТРІШНЯ ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ МОРСЬКОЇ АРБІТРАЖНОЇ КОМІСІЇ ПРИ ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВІЙ ПАЛАТІ УКРАЇНИ

Питання внутрішньої організації роботи Морської арбітражної комісії при Торгово-промисловій палаті України (далі — МАК) є досить складним і цікавим. Перш за все зазначимо, що внутрішня організація роботи МАК є подібною до внутрішньої організації роботи громадської організації. Разом з тим слід зазначити, що внутрішня організація роботи МАК визначена чинним законодавством та має становити собою виважену структуру. Внутрішня організація роботи МАК за своєю суттю є складовою частиною загальної організації роботи МАК і регламентується Законом України «Про міжнародний комерційний арбітраж» та Регламентом МАК. Одразу зазначимо, що відповідно до ст. 1 Положення про МАК зазначено, що Торгово-промислова палата України затверджує Регламент Міжнародного комерційного арбітражного суду, порядок обчислювання арбітражного збору, ставки гонорарів арбітрів та інших витрат суду, сприяє його діяльності.

Тобто Торгово-промислова палата України, яка відповідно до ст. 1 Закону України «Про торгово-промислові палати в Україні» є недержавною неприбутковою самоврядною організацією, яка об'єднує юридичних осіб, які створені і діють відповідно до законодавства України, та громадян України, зареєстрованих як підприємці, та їх об'єднання, фактично затверджує правила розгляду морських спорів у МАК. У той же час Верховна Рада України виключає будь-яке втручання Торгово-промислової палати України у процес розгляду і вирішення спорів, підкреслюючи, що МАК є самостійною, постійно діючою арбітражною установою, яка здійснює свою діяльність відповідно до Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж».

Створення МАК саме при Торгово-промисловій палаті України, по-перше, відповідає міжнародного досвіду. Як приклад можна навести

Морську арбітражну комісію при Торгово-промисловій палаті Російської Федерації, Міжнародний арбітражний суд морської і внутрішньої навігації (ІМАС, Польща), Дипломований інститут арбітрів (LCIA, Велика Британія), Міжнародну морську арбітражну організацію (ІМАО, Франція) тощо. А по-друге, воно підкреслює незалежність Морської арбітражної комісії від державних органів України. Верховна Рада України виключає будь-яке втручання ТПП України у процес розгляду і вирішення спорів, підкреслюючи, що МАК є самостійною, постійно діючою арбітражною установою, яка здійснює свою діяльність відповідно до Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж». Фактично внутрішня організація роботи МАК будується за принципом роботи об'єднань громадян, якою за своєю правовою природою є Торгово-промислова палата України, створена на основі єдності інтересів для спільної реалізації громадянами своїх прав і свобод.

Держава забезпечує додержання прав і законних інтересів МАК. Втручання державних органів та службових осіб у діяльність МАК, так само як і втручання МАК у діяльність державних органів, службових осіб та у діяльність інших об'єднань громадян, не допускається, крім випадків, передбачених Законом. Разом з тим, як вже було з'ясовано в попередніх підрозділах, правовий статус МАК є набагато ширшим, ніж статус об'єднання громадян. МАК здійснює свою діяльність не тільки в Україні, а й за її межами. Відмінним є також і порядок створення. Не дивлячись на те, що правила внутрішньої організації роботи фактично створює Торгово-промислова палата України, МАК, враховуючи дуалізм її правової природи, здійснює свою діяльність у відповідності до спеціального Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж» та норм міжнародних актів. Крім того, само створення МАК також відбулося на підставі цього Закону.

Слід також зазначити, що Морська арбітражна комісія є автономною структурою. Вона не підпорядковується ні уряду, ні міністерствам, ні Торгово-промисловій палаті України. Торгово-промислова палата, звичайно ж, має певні функції та повноваження по відношенню до формування суб'єктивного складу арбітрів, затвердження Регламенту МАК тощо. Разом з тим при призначенні арбітра Президент Торгово-промислової палати України зважає на будь-які вимоги, що ставляться до кваліфікації арбітра угодою сторін, і такі міркування, які можуть забезпечити призначення незалежного і неупередженого арбітра, а в разі призначення одноособового або третього арбітра бере також до уваги бажаність призначення арбітром особи іншого громадянства, ніж громадянство, до якого належать сторони. У зв'язку з чим ми можемо стверджувати, що в основі внутрішньої роботи МАК знаходяться принципи децентралізації, адміністративної та фінансової автономії.

Говорячи про внутрішню організацію роботи МАК, необхідно перш за все зазначити її внутрішню організаційну структуру. Розглянемо всі складові організаційної структури МАК.

Голова МАК і його заступники. Голова МАК і два його заступники призначаються Президією Торгово-промислової палати України строком на 5 років. Голова МАК організує діяльність МАК, виконує функції, передбачені Регламентом, представляє МАК у її відносинах в Україні та за кордоном. Функції заступників голови МАК визначаються головою МАК. Головною особливістю повноважень Голови Морської арбітражної комісії є факт наділення його процесуальними повноваженнями. Так, відповідно до Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж» за вимогою однієї зі сторін голова МАК при ТПП України може встановити розмір і форму забезпечення вимог, зокрема прийняти відповідну постанову про накладання арешту на судно чи вантаж іншої сторони, які знаходяться в українському порту. Крім того, до процесуальних повноважень Голови МАК також слід віднести участь у формуванні складу арбітрів та вирішення питання щодо наявності правових підстав при поданні позову на розгляд МАК. Щодо організаційних функцій голови МАК, слід зазначити, що йому підпорядковується секретаріат. Крім того, Голова МАК має повноваження з формальної підстави — порушення строку та порядку сплати арбітражного збору — винести постанову про призупинення чи припинення арбітражного провадження.

Президія МАК. До складу Президії МАК входять за посадою Голова МАК і два його заступники, а також два члени, що призначаються Президією Торгово-промислової палати України строком на 5 років з числа осіб, включених до Рекомендаційного списку арбітрів МАК. Головою Президії МАК є Голова МАК. Президія МАК здійснює функції, віднесені до її компетенції Регламентом, аналізує арбітражну практику, розглядає питання розповсюдження інформації про діяльність МАК, міжнародних зв'язків та інші питання діяльності МАК. Президія МАК подає на затвердження Президії Торгово-промислової палати України Рекомендаційний список арбітрів та пропозиції щодо його зміни. У даному випадку ми також можемо говорити про наявність у Президії МАК певних процесуальних повноважень, пов'язаних з формуванням складу арбітрів. Три члени Президії МАК складають кворум. Рішення Президії МАК приймаються простою більшістю голосів. При рівній кількості голосів голос голови Президії МАК є вирішальним. Рішення Президії МАК оформляються протоколом, який підписується головою Президії МАК і секретарем Президії МАК. У термінових випадках рішення Президії МАК можуть прийматися шляхом опитування його членів з подальшою фіксацією результатів опитування в протоколі. Функції секретаря Президії МАК виконує відповідальний секретар МАК, який бере участь у засіданнях Президії МАК з правом дорадчого голосу. Члени Президії МАК утримуються від участі в обговоренні та прийнятті Президією МАК рішень з питань, що стосуються арбітражних розглядів, в яких вони беруть участь. Президія МАК може передати частину своїх функцій Голові МАК.

Секретаріат МАК. Секретаріат здійснює функції, необхідні для забезпечення діяльності МАК відповідно до Регламенту МАК і підпорядковується Голові МАК. Головною специфікою української моделі арбітражу щодо організації роботи секретаріату Морської арбітражної комісії є той факт, що секретаріат бере активну участь в арбітражному провадженні шляхом звільнення арбітрів від зайвої технічної роботи та через здійснення контролю за ходом розгляду кожної конкретної справи.

Арбітри. Арбітрами можуть бути особи, призначені сторонами за умови дотримання вимог Регламенту, або особи, призначені Президентом Торгово-промислової палати України. Жодна особа не може бути позбавлена права виступати арбітром через її громадянство, якщо сторони не домовились про інше. Сторони можуть за власним розсудом узгодити процедуру призначення арбітра чи арбітрів за умови дотримання положень Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж» та Регламенту МАК. Стаття 11 Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж» передбачає, що при арбітражі з трьома арбітрами кожна сторона призначає одного арбітра, і двоє призначених таким чином арбітрів призначають третього арбітра; якщо сторона не призначить арбітра протягом 30 днів після отримання прохання про це від другої сторони або якщо двоє арбітрів протягом 30 днів з моменту їх призначення не домовляться про призначення третього арбітра, на прохання будь-якої сторони арбітр призначається Президентом Торгово-промислової палати України; при арбітражі з одноособовим арбітром, якщо сторони не домовляться про вибір арбітра, на прохання будь-якої сторони арбітр призначається Президентом Торгово-промислової палати України. Якщо під час процедури призначення, узгодженої сторонами, одна із сторін не дотримується такої процедури; або сторони або два арбітри не можуть досягти згоди згідно з такою процедурою; або третя особа, включаючи установу, не виконує яку-небудь функцію, покладену на неї згідно з такою процедурою; будь-яка сторона може просити Президента Торгово-промислової палати України вжити необхідних заходів. Президія Торгово-промислової палати України за поданням Президії МАК затверджує Рекомендаційний список арбітрів строком на 5 років, в який можуть включатися як громадяни України, так і громадяни інших держав та особи без громадянства, які володіють необхідними спеціальними знаннями в області вирішення спорів, віднесених до компетенції МАК. У рекомендаційних списках арбітрів вказується ім'я та прізвище арбітра, його постійне місце проживання (місто, країна), освіта, спеціальність, вчений ступінь (звання), посада, місце роботи та інші відомості за рішенням Президії МАК.

Разом з тим, враховуючи складну правову природу Морської арбітражної комісії, питання правового статусу арбітрів викликає багато питань та науково-практичний інтерес. Наукові думки з цього приводу є діаметрально протилежними. Дехто вважає, що правовий статус арбітрів подібний до статусу суддів державних судових органів та що

діють офіційно, інші, що арбітри є своєрідними представниками сторін. Почнемо з останньої точки зору. Теоретично можна собі уявити, що дві сторони призначають для розгляду спору рівну кількість арбітрів, які представлятимуть їх інтереси і захищатимуть їх точку зору при вирішенні спору. Вважаємо такий підхід до розуміння статусу арбітрів хибним. Оскільки одним з основних принципів арбітражного розгляду є принцип неупередженості арбітрів, який полягає у тому, що арбітри, в тому числі призначені сторонами, зобов'язані вирішувати справу неупереджено. Крім того, не дивлячись на те, що підставою звернення до МАК є відповідне арбітражне застереження, арбітри не є представниками сторін, оскільки вони не є сторонами арбітражної угоди та не мають зі сторонами договірних відносин.

Зазначимо також, що ані світова практика уніфікованих положень щодо діяльності арбітражу, ані арбітражне застереження, яке рекомендує укладати МАК у разі, якщо сторони бажають розглядати спори по угоді в МАК [1], не містить обов'язку сторін вказувати в арбітражному застереженні конкретних арбітрів. Ефективність арбітражу підвищувалась як раз завдяки ухваленню положень про обов'язкове призначення арбітрів, навіть у разі, якщо сторона або сторони ухиляються від цього. Якщо порівнювати правовий статус арбітра і правовий статус професійного судді, найбільш важлива відмінність полягає у тому, що професійні судді здійснюють свою діяльність від імені держави, а їх діяльність полягає у здійсненні правосуддя ім'ям України. Зазначимо також, що попри демократичний характер арбітражного провадження арбітражна процесуальна діяльність арбітрів підпорядкована вимогам, визначеним Законом України «Про міжнародний комерційний арбітраж» та Регламентом МАК так само, як процесуальна діяльність професійних суддів, яка здійснюється виключно у відповідності до вимог процесуального законодавства. Виконання арбітрами вимог, передбачених Законом України «Про міжнародний комерційний арбітраж» та Регламентом МАК, є вкрай важливим, оскільки єдиною підставою для подальшого можливого скасування Рішення МАК є саме недотримання процедури при розгляді справи в МАК.

Щодо вимог до осіб, які можуть бути арбітрами МАК. Загалом чинне законодавство не містить конкретного переліку вимог до арбітрів, як у випадку з професійними суддями, які мають відповідати вимогам щодо віку, громадянства, освіти тощо. Разом з тим арбітри мають володіти необхідним досвідом і знаннями в галузі торгівельного мореплавства, страхування і морського права. Фактично арбітри мають володіти глибокими спеціальними знаннями в галузі вирішення спорів, які віднесено законом до предметної підсудності МАК. Крім того, арбітром може бути особа, яка є повністю дієздатною. У Франції, наприклад, в Цивільному процесуальному кодексі прямо передбачено, що місія арбітра може бути покладена тільки на фізичну особу, яка є повністю дієздатною. Український законодавець чітко не виписав дану вимогу, однак виходячи

з загальної концепції права, можна стверджувати її існування і в Україні. Також слід зазначити, що арбітром МАК може бути будь-яка особа незалежно від громадянства, якщо сторони не домовились про інше. Це зазначено у статті 11 Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж» та повністю відповідає Типовому закону ЮНСІТРАЛ.

Таким чином, можна зробити висновок про наявність в арбітрів МАК спеціального статусу, який дозволяє їм виконувати свої функції з вирішення спорів, віднесених до компетенції МАК. Базовими принципами діяльності арбітрів є незалежність арбітрів; неупередженість арбітрів при вирішенні спорів; необхідність чіткого виконання вимог Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж» та Регламенту МАК при вирішенні спорів; наявність спеціальних знань з питань, що віднесені до компетенції МАК; наявність в арбітра повної дієздатності.

Слід також зазначити про певні законодавчі гарантії незалежності та неупередженості арбітрів, визначені Законом України «Про міжнародний комерційний арбітраж». Зокрема Законом передбачено наступне. В разі звернення до будь-якої особи у зв'язку з її можливим призначенням як арбітра ця особа повинна повідомити про будь-які обставини, які можуть викликати обґрунтовані сумніви щодо її неупередженості або незалежності. Арбітр з моменту його призначення і протягом всього арбітражного розгляду повинен без зволікання повідомити сторони про такі обставини, якщо він не повідомив їх про ці обставини раніше. Відвід арбітру може бути заявлено тільки в тому разі, якщо існують обставини, що викликають обґрунтовані сумніви щодо його неупередженості або незалежності, або якщо він не має кваліфікації, обумовленої угодою сторін. Сторона може заявити відвід арбітру, якого вона призначила або у призначенні якого вона брала участь, лише з причин, які стали їй відомі після його призначення. Сторони можуть на свій розсуд домовитися про процедуру відводу арбітра за умови додержання вимог цього Закону. В разі відсутності такої домовленості сторона, що має намір заявити відвід арбітру, протягом 15 днів після того, як їй стало відомо про сформування суду або про будь-які обставини, що викликають обґрунтовані сумніви щодо його неупередженості або незалежності, повинна в письмовій формі повідомити суд про мотиви відводу. Якщо арбітр, якому заявлено відвід, сам не відмовляється від посади або інша сторона не погоджується з відводом, питання про відвід вирішується судом. Якщо заяву про відвід при застосуванні будь-якої процедури, узгодженої сторонами, або процедури, передбаченої Законом, не задоволено, сторона, що заявляє відвід, може протягом 30 днів після отримання повідомлення про рішення про відхилення відводу просити Президента Торгово-промислової палати України прийняти рішення про відвід; таке рішення не підлягає ніякому оскарженню; поки таке прохання чекає на своє вирішення, суд, включаючи арбітра, якому заявлено

відвід, може продовжувати арбітражний розгляд та винести арбітражне рішення. У разі, коли арбітр юридично або фактично виявляється неспроможним виконувати свої функції або невиправдано довго не виконує їх з інших причин, його мандат втрачає чинність, якщо арбітр бере самовідвід або сторони домовляються про припинення мандата. В інших випадках, якщо зберігаються розбіжності щодо будь-якої з таких підстав, будь-яка сторона може звернутися до Президенту Торгово-промислової палати України з проханням вирішити питання про припинення дії мандата; таке рішення не підлягає ніякому оскарженню. Самовідвід арбітра або згода сторони на припинення його мандата не означає визнання будь-якої із підстав щодо необ'єктивного чи неупередженого розгляду. Якщо мандат арбітра припиняє чинність або через те, що арбітр сам бере самовідвід з будь-якої іншої причини, або через те, що його мандат скасовується угодою сторін, а також в будь-якому іншому випадку припинення чинності мандата арбітра, новий арбітр призначається згідно з правилами, які були застосовані при призначенні арбітра, якого замінюють [2].

Сьогодні Рекомендаційний список арбітрів МАК складається з 17 арбітрів — відомих науковців та практиків. Список арбітрів містить арбітрів різних національностей, зокрема, українці, росіяни, поляки, німці. Президія ТПП України, виходячи з того, що сторони мають право розраховувати на об'єктивних і професійно бездоганних арбітрів, до питання затвердження їх рекомендаційного списку підходила дуже ретельно. Досить сказати, що серед арбітрів — два академіки і чотири професори, 8 докторів і кандидатів наук, два заслужених діяча науки і техніки України, стільки ж заслужених юристів України, Заслужений юрист Російської Федерації, два лауреати Державної премії України, висококваліфіковані практики, капітани далекого плавання [3].

Найкращою оцінкою діяльності МАК та її арбітрів є той факт, що серед юридичного загалу існує тверда впевненість у тому, що у МАК при ТПП України рішення за домовленістю не приймаються. І це дійсно так. Як зазначив у своєму інтерв'ю Голова МАК при ТПП України, за 16 років роботи в якості арбітра було два випадки, коли арбітри без ознаки корупційних дій лише упереджено поставились до однієї зі сторін під час розгляду справи, і вони обидва були виключені з Рекомендаційного списку. Один із них — іноземець [3].

Слід відмітити, що попри відсутність законодавчо-визначених вимог до осіб, які можуть бути арбітрами МАК, фактично з урахуванням положень чинного законодавства України, арбітрами не можуть бути судді [4], державні службовці, посадові особи органів місцевого самоврядування. Так, відповідно до ч. 2 ст. 127 Конституції України професійні судді не можуть належати до політичних партій та профспілок, брати участь у будь-якій політичній діяльності, мати представницький мандат, обіймати будь-які інші оплачувані посади, виконувати іншу оплачувану роботу, крім наукової, викладацької та творчої. Частиною 2

ст. 53 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» передбачено, що суддя не має права поєднувати свою діяльність з підприємницькою або адвокатською діяльністю, будь-якою іншою оплачуваною роботою (крім викладацької, наукової і творчої діяльності), а також входити до складу керівного органу чи наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку. Відповідно до ч. 4 ст. 15 Закону України «Про державну службу» особа, яка вступає на державну службу, зобов'язана до призначення на посаду державної служби вийти зі складу органу управління чи наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку (крім випадків, коли особа здійснює функції з управління акціями (частками, паями), що належать державі або територіальній громаді, та представляє інтереси держави або територіальної громади в раді товариства (спостережній раді), ревізійній комісії господарського товариства), припинити іншу оплачувану або підприємницьку діяльність, крім викладацької, наукової і творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту. Зазначене негативно впливає на авторитет МАК, оскільки інші країни (США, Нідерланди, Великобританія тощо) дозволяють професійним суддям та особам, які перебувають на державній службі, бути арбітрами в арбітражному провадженні. Саме це позитивно сприяє утворенню проарбітрабельного середовища, йде на користь постійній позитивній взаємодії між арбітражними органами та державними органами і державними судами. Вирішальним при визначенні арбітра має бути тільки одна ознака — компетентність арбітра [6]. При цьому сторони не повинні враховувати правовий статус такої особи поза межами арбітражного провадження. Крім того, слід зауважити, що наявність в особи відповідної компетенції, відповідних знань та навичок задля того, щоб вирішувати таку складну категорію спорів як морські спори, як правило, є наслідком довгої практичної та теоретичної роботи. У зв'язку з чим вважаємо, що положення українського законодавця щодо неможливості брати участь в арбітражному провадженні у якості арбітра особами, які є суддями або перебувають на державній службі є за своєю суттю дискримінаційними.

У зв'язку з чим пропонуємо доповнити ст. 11 Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж» положенням про те, що арбітром може бути також особа, яка обіймає посаду судді або перебуває на державній службі чи на службі в органах місцевого самоврядування. У такому випадку її арбітражний гонорар вважається доходом від наукової та творчої діяльності.

Підсумовуючи вище викладене, можна зробити висновок про те, що МАК за внутрішньою організацією роботи поєднує у собі специфічні ознаки внутрішньої організації роботи громадських організацій та внутрішньої організації роботи державних органів.

Л і т е р а т у р а

1. Арбитражная оговорка, рекомендуемая МАК при ТПП Украины [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.ucci.org.ua/arb/mac/ru/clause.html>
2. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України // Відомості Верховної Ради України. — 1994. — № 25. — Ст. 198.
3. Административное право и процесс: полный курс / Ю. А. Тихомиров. — 2-е изд., доп. и перераб. — М.: Изд. М. Ю. Тихомиров, 2005. — 697 с.
4. Про судоустрій і статус суддів: Закон України // Відомості Верховної Ради України. — 2010. — № 41–45. — Ст. 529.
5. Про торгово-промислові палати в Україні: Закон України // Відомості Верховної Ради України. — 1998. — № 13. — Ст. 52.
6. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України // Відомості Верховної Ради України. — 1994. — № 25. — Ст. 198.
7. Додин Е. В. Женевские конвенции по морскому праву / Е. В. Додин, С. А. Кузнецов. — 1998. — 25 с. — (Б-ка журн. «Торговое мореплавание»; № 5-II).

А н о т а ц і я

Семаніва Ю. В. Внутрішня організація роботи Морської арбітражної комісії при Торгово-промисловій палаті України. — Стаття.

Зазначена стаття досліджує питання внутрішньої організації роботи Морської арбітражної комісії при Торгово-промисловій палаті України. Розглянуто основні засади внутрішньої організації роботи Морської арбітражної комісії як автономної структури, яка діє на підставі положення, що є частиною Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж». У статті проаналізовано внутрішню організаційну структуру та розглянуто всі її складові. Зокрема проаналізовано повноваження та правовий статус Голови МАК і його заступників, Президії МАК, Секретаріату МАК та арбітрів. Зроблено висновок про те, що МАК за внутрішньою організацією роботи поєднує у собі специфічні ознаки внутрішньої організації роботи громадських організацій та внутрішньої організації роботи державних органів.

Ключові слова: арбітраж, Морська арбітражна комісія, організація роботи арбітражних органів.

А н н о т а ц и я

Семаніва Ю. В. Внутренняя организация работы Морской арбитражной комиссии при Торгово-промышленной палате Украины. — Статья.

Статья исследует вопросы организации работы Морской арбитражной комиссии при Торгово-промышленной палате Украины. Рассмотрены основные принципы внутренней организации работы Морской арбитражной комиссии как автономной структуры, которая действует на основании положения, которое является частью Закона Украины «О международном коммерческом арбитраже». В статье проанализирована внутренняя организационная структура и рассмотрены все ее составляющие. В частности проанализированы полномочия и правовой статус председателя МАК и его заместителей, Президиума МАК, Секретариата МАК и арбитров. Автором сделан вывод о том, что внутренняя организация работы МАК сочетает в себе специфические черты внутренней организации работы общественных организаций и внутренней организации работы государственных органов.

Ключевые слова: арбитраж, Морская арбитражная комиссия, организация работы арбитражных органов.

S u m m a r y

Semaniva Y. V. Internal organization of the maritime arbitration commission at the ucci. — Article.

This article investigate a question concerning an internal organization of the Maritime Arbitration Commission at the Chamber of Commerce in Ukraine. The basic principles of internal organization of the Maritime Arbitration Commission as an autonomous structure, which operates under the provisions of that part of the Law of Ukraine «On International Commercial Arbitration». The article analyzes the internal organizational structure and describe all of its components. The report analyzes the powers and legal status Chairman and his deputies, the Bureau, Secretariat and arbitrators. It is concluded that the internal organization of Maritime Arbitration Commission combining specific features of the internal organization of the NGOs and the internal organization of the government bodies.

Keywords: arbitrage, Maritime arbitration commission, work of arbitral bodies.